

Évente milliós egyetemi lopáskár

A nemzetiszín zászlótól a videomagnón és a számítógépen keresztül a gyógyászati eszközig többféle dolog tűnik el a szege-di egyetemről. A lopások száma növekedett az elmúlt három évben, a kárérték viszont nem változott látványosan. A napközben besurranó tolvajok lefűlése szinte lehetetlen azokban az egyetemi épületekben, amelyekben naponta több ezren fordulnak meg.

Országos becslés szerint évente több millió forint értékű berendezést lopnak el az egyetemekről, a felsőoktatási intézményeknek ugyanis nincs pénzük megfelelő vagyonvédelemre. Ezt a feladatot a hallgatói létszám után járó normatív támogatásból kellene megoldaniuk, ami gyakran a képzésre és a fenntartásra is épphogy elegendő. Különösen azokban az intézményekben nehéz megvédeni az értékeket, amelyek sok – akár több tucat – épülettel rendelkeznek. Ilyen a Szege-di Tudományegyetem is, ahol külön egység, a biztonságsszervezési osztály foglalkozik a vagyonvédelemmel. Ennek létszámát és költségvetését – éppen biztonsági okokból – nem kívánják nyilvánosságra hozni.

A biztonságsszervezési osztály novemberben készített – az egyetemi tanács előtt ismertetett – jelentése az idei és az elmúlt két év káreseteit összesíti. A dokumentumból kiderül, hogy 1999-ben közel 7,5, tavaly csaknem 71, ebben az évben pedig 1,7 millió forint kár érte az intézményt. (A kiemelkedően magas, 71 millió forintos összeg azzal magyarázható, hogy 2000-ben leégett az általános orvostudományi kár egyik raktárépülete, s a benne tárolt anyagok megsemmisülésével együtt több mint 68 millió forintos kár keletkezett.) A felsorolt összegeknek csupán egy része származott lopásokból, a többit szándékos rongálások, véletlen balesetek, illetve természeti csapások okozták. A lopások értéke 1999-ben 2 millió, 2000-ben közel 2,5 millió, idén pedig

1,8 millió forintot tett ki. Az ellopott tárgyak között gyakran fordulnak elő számítógépek, nyomtatók, telefonok, vagy videomagnók. Komputerból egy alkalommal az élelmiszeripari főiskolai karról vitték el a legtöbbet, kilenc gépet egy nyomtatóval együtt, több mint egymillió forintos kárt okozva a SZÉF-nek. A legnagyobb értékű, 530 ezer forintra becsült tárgy egy hordozható számítógép volt, amely a II. számú belgyógyászati klinika kardiológiai központjának egyik dolgozószobájából tűnt el. De félmillió forintot ért az a digitális fényképezőgép is, amelyet a kórélettani intézet tárolószekrényéből csentek el. Szintén nagy értéket – több mint 900 ezer forintot – képviseltek azok a műtéthez szükséges eszközök, amelyek tisztázatlan körülmények között tűntek el tavaly a baleseti sebészeti klinikáról. Gyógyászati eszközöket vittek magukkal ismeretlen személyek más intézményekből, így például a bőrgyógyászati, vagy a sebészeti klinikáról. Ez utóbbi esetek kapcsán bárki joggal kérdezheti, miért visz el valaki alta-tógázzal töltött palackot, műtési eszközöket, vagy éppen beteg-tőlőseket. Az előbbi felsorolásból is látszik, hogy a legtöbb lopást az orvoskar épületeiben követik el, ahol a betegek és az orvosokon, ápolókon kívül rengeteg látogató fordul meg naponta, akiket lehetetlen egyenként ellenőrizni. A vagyonvédelemre jutó költségek csupán azt teszik lehetővé, hogy kamerákat és mozgásérzékelő berendezéseket szereljenek fel.

A vagyonvédelmi jelentés szerint a lopások száma emelkedett az elmúlt három évben. Az egyetem főtitkára, *Szabó Imre* elmondta, hogy az esetek 95 százalékában nem vezet eredményre az elkövetők felfedésére indított rendőrségi, illetve intézményi belső vizsgálat. A biztonsági szolgálat viszont több alkalommal tetten ért olyanokat, akik éppen betörték valahová, vagy feliratokat festettek az épületek falára.

HEGEDŰS SZABOLCS

Kübekházi osztrák vircsaft

Osztrák vircsaftnak nevezte a miniszterelnök a nyugati határszél közelében magyar és országhatáron túli gazdák között létrejött zsebszerződéseket. Rákos Tibor fideszes országgyűlési képviselő hasonló osztrák vircsaftra bukkan az ország egyik legdélibb csücskében, Szőregen és Kübekházán.

Mintegy 700 hektárnyi terület-hez szeretnének hozzájutni kárpót-lás keretében szőregi és kübekházi gazdák, ám mindhiába. Az ominózus hektárokon ugyanis jelenleg a szege-di székhelyű Bánát Kft. tulajdonosa, Hans Hoos osztrák állampolgár gazdálkodik földhaszonbérleti szerződéssel.

S hogy miként került birtokon belülre a végelszámolás alatt álló Szőregi Állami Gazdaság kárpót-lásra kijelölt földterületein egy osztrák úr, s miért nem kaphatták meg a hektárokat a kárpót-lási jegyek tulajdonosai? Rákos Tibor, a térség fideszes országgyűlési képviselője – aki az ügyben különböző fórumokon tesz lépéseket – változtat-punk számára az immáron nyolc éve terebélyesedő ügy szálaít.

A történet kezdetén, 1993-ban a Szőregi Állami Gazdaság a kezelé-sében lévő, állami tulajdonú, mintegy 700 hektár termőföldet 6 és fél millió forint összegű hitel felvétele miatt jelzáloggal terhelte meg. Ugyancsak abban az évben az ÁG-ból önprivatizációval alakult (vol-na) meg a Szőreg Agro Kft. Papíron létre is jött, de cégbíró-sági bejegyzésre nem került sor, mivel bizonyos okmányokat nem nyújtott be. A privatizációs szervezet azonban nem várta meg a társasággá alakulás végeredményét, és még ugyanabban az esztendőben hozzájárult a Szőreg Agro Kft. eladá-

Rákos Tibor az iratokkal. Értékes termőföld kerülhet osztrák kézbe?

Fotó: Karnok Csaba

sához: a vevő az osztrák Hans Hoos Bánát Kft.-je, a vételár összege 12,5 millió forint volt. Ugyanezen osztrák úr egy másik céggel is rendelkezett, a Reál Kft.-vel, amely a fennálló, a kamatok értékével megnövelt tartozást vásárolta meg a Kereskedelmi és Hitelbanktól. Így az adós és a hitelező ugyanaz a személy lett, ráadásul neki volt joga megkötni a haszonbérleti szerződést is az ÁPV Rt.-vel.

Az eltelt nyolc év során az osztrák úr nyugodtan gazdálkodott Szőreg és Kübekháza határában, míg a magyarok nem tudtak hektárjaikhoz hozzájutni. Az osztrák úr ugyanis bírósághoz fordult, mert

a minisztérium 1996-ban elutasította a kérelmét, hogy vegyék ki a földeket a kárpót-lási földalaphól. Az osztrák azt mondta, nem lehet odaadni a hektárokat kárpót-lásra, mivel azokat jelzálog terheli. A gazdák erre azt válaszolták, a föld értéke sokszorosa az egy hektárra jutó adósságnak, vagyis ők szívesen kifizetnék azt a kevés tartozást, ha birtokon belülre kerülhetnének.

Rákos Tibor szerint az ügy körül sok a kérdőjel. Miután a Szőreg Agro Kft. bejegyzését a Cégbíró-ság elutasította, maradt az eredeti állapot, a Szőregi Állami Gazdaság, amely jelenleg végelszámolás

alatt áll. Így akár ki is fizethetné a tartozást, s nem lenne adósság. Másodsor: ha meg is maradna a jelzálog, miért ne lehetne a hektárokat árverésre bocsátani, hiszen ezt a törvény nem tiltja? Harmadszor: az osztrák úr 200 millió forintos haszonra is szert tehet, ha bejegyeztetett jelzálogjoga folytán legvégül a termőföld tulajdonjogát szerzi meg, miközben az adósság kamatokkal együtt mindössze 10-12 millió forint.

A Legfelső Bíróságon két és fél éve még csak nem is tárgyalták az ügyet, a legújabb, többszöriösen elhalasztott időpont 2002. január 24.

FEKETE KLÁRA

Törzsasztal a Telinben

Ma este 7 órától ismét jelentkezik a Törzsasztal, a Telin Televízió borászati és gasztronómiai magazinja. A riporter segítségével ellátogathatnak a nézők a kiváló balatoni borok szülőhelyére a csopaki székhelyű ultramodern Jásdi Pincészetbe. *Frank Sándor* mesterszakács könnyű, kímélő ünnepi menüt és programokat kínál az év végére. Az Átrium borozóban *Horváth Erzsébet* két szép vörösbort mutat be, a séf pedig egy hozzá illő kacsaültet készít a nézők szeme láttára. Megemlékeznek a tízéves születésnapját ünneplő Hansági szakiskoláról is.

Manipulált szege-di gázorák

Összejátszottak a fogyasztókkal

Manipulált gázorákat szerelt fel ellenszolgáltatás fejében a Dégáz Rt. szakembere, akit a napokban őrizetbe vettek. A megyei rendőrfőkapitányság eddig több mint tíz, szabálytalanul felszerelt gázorát talált, de akár száznál is több fogyasztó károsíthatta meg a Dégáz szakembereivel összejátszva a közszolgáltató céget. A nyomozásnak eddig nyolc gyanúsítottja van, közöttük a Dégáz négy egykori dolgozója. A szolgáltató hajlandó tárgyalni az önként jelentkező, szabálytalan gázfogyasztókkal, ám a rendőrségi felelősségre vonást ők sem kerülhetik el.

A Dél-alföldi Gázszolgáltató (Dégáz) Rt. négy egykori dolgozóját is gyanúsítja a rendőrség abban a vélhetőleg száznál is több személyt érintő gázlopási ügyben, amelyben szerdán indították meg a nyomozást – jelentette ki tegnap Molnár Imre ezredes. A megyei rendőrfőkapitányság bünyügyi igazgatója elmondta: az eddigi ellenőrzések során már több mint tíz esetben találtak szabálytalan gázvételezésre utaló jeleket. A rendőrség a Dégáz Rt. információi alapján kezdett vizsgálni, az első akcióit szerdán hajnalban tartották, és azóta folyamatosan ellenőrzik a gyanús gázorákat. A tényleges fogyasztásnak csak felét mutatják azok a manipulált gázorák, amelyeket a Dégáz Rt. jelenleg őrizetben lévő szakembere, *B. Tamás* szerelt fel. Egyelőre nem tudni, pontosan milyen módon befolyásolták az mérőórák működését – mondta Révész Károly alezredes, a megyei kapitányság gazdaságvédelmi osztályvezetője. A rendőrségnek és a Dégáznak az elkövetkező időben több száz készüléket kell megvizsgálnia, *B. Tamás* ugyanis 1700 gázorát szerelt fel. A felderítést segíti, hogy a Dégáz minden esetben dokumentálta a gázorák cseréjét. *B. Tamás* hitelesített órákat vételezett a cég raktárából, és ezeket manipulálta a fogyasztók kérésére.

A szege-di rendőrkapitányság vizsgálati osztálya kezdeményezte az ügyészségnél *B. Tamás* előzetes

letartóztatását. Gyanújuk szerint a férfi nemcsak magánszemélyeknek, hanem nagy gázfogyasztással együtt járó tevékenységet folytató vállalkozóknak is felszerelt manipulált gázorákat.

A Dégáz hajlandó tárgyalni azokkal a fogyasztókkal, akik jelenleg is szabálytalanul vételeznek gázt a manipulált gázorákon keresztül. Rájuk előbb-utóbb mindenképpen a lebukás vár, hiszen új, hitelesített órára csak a cég szakembere cserélheti a manipulált mérőkészüléket. A Dégáz Rt. az elmúlt évben végzett vizsgálatai során hárommegyes illetékességi területén 1200 esetben talált szabálytalan gázvételezésre utaló jeleket, az okozott kárból 150 millió forintja tért meg – mondta *Szabó István*, a cég regionális ügyfélszolgálati igazgatója.

A közszolgáltatási szerződés szerint a Dégáz emelt tarifával bünteti a szabálytalan gázfogyasztókat, amely már egy átlagos lakás esetében is elérheti a havi 3-400 ezer forintot is, és három hónapon keresztül is kiállíthat ilyen számlát a Dégáz. Ez az összeg a fűtési szezon elején még csökkenhet, ha valaki önként jelentkezik. Azonban ezek a fogyasztók sem kerülhetik el a rendőrségi felelősségre vonást. A büntetőtörvénykönyv szerint lopás bűncselekménye miatt kerülhetnek bíróság elé – szögezte le határozottan *Révész Károly* alezredes.

KÉRI BARNABÁS

Könyvbemutató és gobelintárlat

Magyarország legnagyobb gobelintárlatát nyitották meg tegnap a szege-di MTESZ-székházban. A kiállításon kézzel festett, művészi gobelinlapok, varrott és szövött gobelinképek, miniatűrök, párnák, használati és dísz tárgyak, bútorok és gobelinkellékek láthatók.

A több száz éves gobelinkészítés hagyományaihoz illő és méltó módon megszervezett reprezentatív kiállítás nyílt tegnap a szege-di MTESZ-székházban, ahol két országos hírű gobelinnműhely, a Gery Gobelin Kft. és az Omnis Bt. közel ezer munkáját csodálhatja meg egy héten át a látogatók. Magyarország legnagyobb gobelinkészítésén két-féle eljárással készített művek szerepelnek, egyrészt a dekoratív, művészi igényességgel szövöttek, valamint a hímzett, vagy varrott képek és kárpitok. Az igen gazdag kiállítású bemutatókózon kézzel festett, művészi gobelinlapok, varrott és szövött gobelinképek, miniatűrök, párnák, használati és dísz tárgyak, bútorok és gobelinkellékek láthatók. Többek között neves festők gyümölcs- és virágcsendéleteinek, tájképeinek reprodukciói, hangulatos karácsonyi képek mellett megtekinthető például pár Gustáv Klimt-kép gobelinfeldolgozása, valamint egy egész alakos Sisis ábrázoló alkotás is. Vitrinek mögött pedig retikülökre, dísz tárgyra, kendőkre „varázsolt” mintákkal és hímzéssel találkozhat az érdeklődő. A kiállítás egyik legkülönlegesebb

darabja egy reneszánsz kori erdélyi minta alapján elkészített pazar női estélyi ruha. Egyes alkotások a helyszínen meg is vásárolhatók. A gobelinkészítés szakmai fortélyai iránt érdeklődőket pedig a kiállítás ideje alatt mindennap *Gróf Mihályné* várja, aki közel húsz éve foglalkozik ezzel a technikával. A bemutatókozás nyitónapján egy virágcsendélet hímzését kezdte el, aminek a készítési módját és trükkjeit a látogatók megtekinthetik és természetesen ki is próbálhatják.

„Eredetileg a gobelin elnevezés-

sel a 17. században élő párizsi Gobelin fivérek műhelyéből kikerült szövött kárpitokat illették, sőt e francia tradíció máig olyannyira erősen él az őshazában, hogy az egykori királyi manufaktúra, majd annak leszármazottja által készített alkotásokat tekintik csakis valódi gobelineknek a franciák...” – olvasható a kultúrtörténeti magyarázat *Wieber Orsolya*: Otthonunk dísz-e, a Gobelin című könyvében, melyet a kiállításon mutatott be a szerző az érdeklődőknek. Elmondta: a könyv írásakor és tervezésekor

figyelembe vették, hogy a varrás tipikusan női műfaj, így a képekkel gazdagon illusztrált, igényes kivitelű kiadvány még méretében is próbált igazodni a hölgyek elvárásaihoz. A gobelinnművészetről szóló első átfogó magyarországi kiadvány jövő héttől már kapható a könyvesboltokban és a tárlat ideje alatt a helyszínen is. A kiállítás december 7-ig, mindennap reggel kilenctől délután hatig a szege-di MTESZ-székházban tekinthető meg.

LÉVAY GIZELLA

A gobelinkészítésen mesterségbemutatóval is kedveskednek az érdeklődőknek.

Fotó: Miskolczi Róbert